

5/2018

Mei 2018

# *Vakblad* **Financiële Planning**

*Jan Martijn Hengeveld*

**Schulden voor de eigen woning –  
zonder renteaftrek**

*Mr. Ewoud de Ruiter*

**Gebruikelijkloonregeling van de  
dga nader uitgelegd**

*Bart Jacobs*

**Ontbinding en (turbo)liquidatie:  
risico's voor bestuurder,  
aandeelhouder en vereffenaar**

*Arnoud Engelfriet*

**AVG Compliance in de praktijk**

NPV/BFNCPL-M18005

# VFP



Wolters Kluwer

# Ontbinding en (turbo)liquidatie: risico's voor bestuurder, aandeelhouder en vereffenaar

VFP 2018/40

## Inleiding

Dit artikel is een vervolg op mijn eerdere korte beschouwing van het arrest van Hof Arnhem-Leeuwarden 14 februari 2017 (ECLI:NL:GHARL:2017:1017). In die beschouwing besprak ik hoe het hof Arnhem-Leeuwarden tot het oordeel kwam dat de bestuurder tevens aandeelhouder van een geturboliquideerde besloten vennootschap (BV) aansprakelijk is voor de schade die voortkwam uit de turboliquidatie van die BV (zie voor mijn eerdere artikel: [dirkzwagerondernemingsrecht.nl](http://dirkzwagerondernemingsrecht.nl)). In deze bijdrage ga ik dieper in op de mogelijke risico's rondom de ontbinding en (turbo)liquidatie van een BV. Daartoe schets ik eerst het traject van ontbinding en (turbo)liquidatie van een BV. Vervolgens beschrijf ik kort het juridische kader van eventuele (privé)aansprakelijkheid van de bestuurder, de aandeelhouder en de vereffenaar. Daarna breng ik de theorie van ontbinding, vereffening en aansprakelijkheid bij elkaar en geef ik inzicht in enkele concrete juridische risico's. Eventuele aansprakelijkheid uit hoofde van niet (correct) nagekomen fiscale of pensioenverplichtingen laat ik in dit artikel buiten beschouwing.

## De ontbinding en vereffening van een BV

### Ontbinding

Het bestaan van een BV (en NV) is niet afhankelijk van het bestaan van een andere (rechts)persoon. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld een maatschap, die kan eindigen door verloop van tijd, maar ook door de dood of curatele van een van de maten. Een BV kan slechts voor onbepaalde tijd worden aangegaan en is voor haar bestaan niet afhankelijk van het bestaan of verdwijnen van bestuurders of aandeelhouders. De enige manier waarop een BV kan verdwijnen is door ontbinding van de BV. In een normale situatie wordt een BV ontbonden door een besluit van de algemene vergadering van aandeelhouders (AVA). Andere mogelijkheden zijn ontbinding na faillissement van de BV, ontbinding door de rechtbank dan wel door de Kamer van Koophandel (KvK) of door het intreden van een specifieke gebeurtenis. Voor het doel van dit artikel laat ik deze laatste vier mogelijkheden buiten beschouwing en concentreer ik me op de gebruikelijke wijze van ontbinding op grond van een besluit van de AVA.

### Vereffening

Een BV houdt na haar ontbinding niet meteen op te bestaan. De vennootschapsorganen – het bestuur, de AVA en eventueel de raad van commissarissen – blijven in stand. De BV blijft bestaan omdat het vermogen van de BV nog

moet worden vereffend. Het vereffeningsproces wordt ook wel liquidatie genoemd. Om die reden worden in het handelsregister van de KvK (handelsregister) de woorden 'in liquidatie' achter de naam van de BV gezet. Degene die verantwoordelijk is voor de vereffening is de vereffenaar. Voor zover de rechtbank of de statuten geen andere vereffenaar(s) aanwijzen, vervult het bestuur de functie van vereffenaar.

Het is de taak van de vereffenaar om de schuldeisers van de BV te voldoen uit het actief dat nog in de BV aanwezig is. Hierbij moet rekening worden gehouden met mogelijk onbekende schuldeisers. Ook moet de vereffenaar onterechte vorderingen van schuldeisers betwisten en de vorderingen van de BV op debiteuren proberen te verhalen. In de literatuur wordt voorts aangenomen dat de BV gedurende de vereffening aan haar jaarrekeningenverplichtingen moet blijven voldoen en dat de vereffenaar hiervoor (mede) verantwoordelijk is.<sup>2</sup>

Indien tijdens de vereffening blijkt dat de lasten van de BV de baten waarschijnlijk zullen overtreffen, dan moet de vereffenaar het faillissement van de BV aanvragen. Dit tenzij de schuldeisers instemmen met vereffening buiten faillissement. Kunnen wel alle schuldeisers worden voldaan, dan mag het overschot worden uitgekeerd aan de in de statuten genoemde gerechtigden tot dat overschot.<sup>3</sup> De aangewezen gerechtigde zal, zeker in een klein concern waarbinnen één en dezelfde persoon feitelijk alle functies bekleedt en de beslissingen neemt, veelal de aandeelhouder zijn.

### Turboliquidatie

In het geval de BV bij ontbinding helemaal geen baten meer heeft, dan houdt de BV direct na de ontbinding op te bestaan. Het bestuur dient daarvan melding te maken bij het handelsregister. Deze route van ontbinding zonder vereffeningsperiode is in de volksmond beter bekend als de turboliquidatie. Turboliquidatie is ook mogelijk indien de BV schulden heeft. Dit maakt de turboliquidatie tot een misbruikgevoelig instrument waarover momenteel veel discussie bestaat. Zo is het bijvoorbeeld voorstelbaar dat een BV wordt leeggehaald en/of wordt gestopt met schulden en vervolgens wordt ontbonden met toepassing van de turboliquidatie. De schuldeisers blijven dan vaak met lege handen achter en komen er mogelijk pas na enige tijd achter dat de BV is verdwenen.

### Einde van de vereffening

De vereffenaar moet een rekening en verantwoording opstellen van de vereffening. Ook stelt hij een plan van verdeling op ten aanzien van het over te dragen restant (na

1 Mr. drs. B.E.W. Jacobs, werkzaam als advocaat ondernemingsrecht bij Dirkzwager advocaten & notarissen N.V. te Arnhem.

2 Zie: Asser/Maeijer & Kroeze 2-1\* 2015/407 en noot 1 bij GS Rechtspersonen, art. 2:23a BW, aant. 3.

3 Zie: Asser 2-1\* De rechtspersoon, 422 Verdeling van het overschot.

betaling van de schuldeisers) van het vermogen van de BV. Deze stukken legt hij ter inzage bij het handelsregister en op het vestigingsadres van de BV. Deze stukken liggen vervolgens twee maanden ter inzage. Binnen deze termijn kunnen schuldeisers en gerechtigden bij verzoekschrift tegen de voorgenomen wijze van vereffening en verdeling in verzet komen bij de rechter. De vereffenaar doet hiervan mededeling bij het handelsregister. Als de tweemaandstermijn is verstreken en/of er op elk verzet onherroepelijk is beslist, doet de vereffenaar hiervan mededeling bij het handelsregister, tezamen met eventuele wijzigingen in de verdeling. Daarnaast stelt hij het overschot betaalbaar aan de gerechtigden.

Indien een gerechtigde niet binnen zes maanden na de laatste betaalbaarstelling over zijn geldbedrag heeft beschikt, dan consigneert de vereffenaar het betreffende bedrag. De vereffening eindigt op het moment dat er voor de vereffenaar geen bekende baten meer zijn, hetgeen het geval is na de laatste betaling aan de gerechtigden dan wel na consignering. In het geval de rechter bij de vereffening betrokken was, legt de vereffenaar een maand na het einde van de vereffening rekening en verantwoording aan hem af van zijn beheer. De boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de BV moeten gedurende zeven jaar nadat de BV heeft opgehouden te bestaan, worden bewaard door degene die als bewaarder is of wordt aangesteld.

### **De aansprakelijkheidsgronden**

Na de korte uiteenzetting van de procedure van ontbinding en (turbo)liquidatie van een BV, geef ik in deze paragraaf een schets van de aansprakelijkheidsgronden voor de bestuurder(s), aandeelhouder(s) en vereffenaar(s). Persoonlijke aansprakelijkheid is immers het grootste risico en doemscenario met betrekking tot de ontbinding en (turbo)liquidatie van een BV.

#### ***Aansprakelijkheid bestuurder(s) en aandeelhouder(s)***

In principe heeft te gelden dat de BV degene is die deelneemt aan het rechtsverkeer. Als zodanig is de rechtspersoon in het rechtsverkeer gelijk aan een natuurlijk persoon zoals u en ik. Beide kunnen immers drager zijn van rechten en plichten. Indien een natuurlijk persoon zijn verplichtingen niet nakomt, kan zijn schuldeiser in beginsel alleen die natuurlijk persoon aansprakelijk houden voor het niet nakomen van zijn verplichting. Hetzelfde geldt voor de BV. Indien zij een verplichting niet nakomt en daarmee een ander schade berokkent, kan in beginsel alleen de BV voor die schade worden aangesproken. De bestuurders en aandeelhouders van de BV zijn hiervoor in beginsel niet in privé aansprakelijk. Dit kan onder omstandigheden echter anders zijn.

#### ***Bestuurdersaansprakelijkheid***

Een bestuurder kan zowel intern als extern aansprakelijk gehouden worden voor zijn handelen. Intern door het (nieuwe) bestuur en extern door een of meerdere schuldeisers, door een individuele aandeelhouder of (in faillis-

sement) door de curator. Dit is mogelijk indien kan worden aangetoond dat de bestuurder zijn taak niet naar behoren heeft vervuld. Er moet hem een voldoende ernstig verwijt kunnen worden gemaakt ten aanzien van die onbehoorlijke taakvervulling.

Deze aansprakelijkheid geldt ook in geval van het faillissement van de BV. De bestuurder is in dat geval in privé aansprakelijk indien hij zijn taak kennelijk onbehoorlijk heeft vervuld en het aannemelijk is dat die onbehoorlijke taakvervulling een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Er bestaan in faillissement bewijsvermoedens die de criteria van onbehoorlijke taakvervulling en de belangrijke oorzaak invullen. Een voornaam bewijsvermoeden is dat het bestuur voorafgaand aan het faillissement niet heeft voldaan aan de administratie- en jaarrekeningplichten. Onbehoorlijke taakvervulling wordt in dat geval aangenomen en het juridische vermoeden bestaat dan dat die onbehoorlijke taakvervulling een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Het voorgaande geldt ook indien het faillissement volgt na ontbinding van de BV.

Bestuurdersaansprakelijkheid is in beginsel een collectieve aansprakelijkheid. Elke individuele bestuurder is aansprakelijk voor het geheel in geval van onbehoorlijk bestuur ten aanzien waarvan een van de bestuurders een voldoende ernstig verwijt kan worden gemaakt. Disculpatie is mogelijk, maar niet vanzelfsprekend.

#### ***Aansprakelijkheid van de aandeelhouder***

Een aandeelhouder is op grond van de wet niet persoonlijk aansprakelijk voor hetgeen de BV verricht. Hij is niet gehouden om meer bij te dragen dan het bedrag dat hij op zijn aandelen dient te storten. Ook niet indien de BV verlies lijdt. Net zoals het geval is bij de bestuurder, bestaat er ook ten aanzien van de aandeelhouder een uitzondering op de hoofdregel van beperkte aansprakelijkheid. Een aandeelhouder kan aansprakelijk zijn indien hij in zijn handelen een onrechtmatige daad begaat jegens bijvoorbeeld een crediteur.

Te denken valt daarbij aan de situatie waarin de enig aandeelhouder tevens bestuurder besluit tot een dividenduitkering net voor ontbinding en vereffening, terwijl daardoor te weinig vermogen resteert om de crediteur(en) te voldoen. De bewuste gedraging zal dan veelal worden getoetst aan de zorgvuldigheid die in het maatschappelijk verkeer betamelijk wordt geacht jegens de crediteur(en). Wordt aan die vereiste zorgvuldigheid niet voldaan, dan is er sprake van een onrechtmatige gedraging. De daaruit voortvloeiende schade van de crediteur(en) kan in een dergelijke situatie mogelijk op de aandeelhouder worden verhaald.

#### ***Aansprakelijkheid vereffenaar***

Voor een vereffenaar geldt, tenzij de statuten anders bepalen, eenzelfde mate van aansprakelijkheid als voor een bestuurder. Althans voor zover die aansprakelijkheid verenigbaar is met zijn taak als vereffenaar. In de uitoefening van zijn taak moet de vereffenaar dus ook zorgvuldig te werk gaan en de belangen van alle schuldeisers op een

behoorlijke manier behartigen. Schiet hij tekort in die belangenbehartiging, dan kan dat het onzorgvuldige handelen van de vereffenaar onrechtmatig zijn jegens een of meerdere schuldeisers. Omdat de vereffenaar aansprakelijk is op dezelfde wijze als de bestuurder, geldt in dat geval ook dat de vereffenaar met betrekking tot zijn onbehoorlijke taakuitoefening een voldoende ernstig verwijt moet kunnen worden gemaakt.

Zeker bij een vereffening die wat meer tijd in beslag neemt – door bijvoorbeeld de omvang van de te vereffenen vennootschap – is het van belang te beseffen dat de vennootschap nog blijft voortbestaan tot het moment waarop de vereffening wordt beëindigd. Vanwege dat voortbestaan moet de vennootschap ook tijdens de vereffening blijven voldoen aan de wettelijke administratieve jaarrekeningenplichten.

### **De risico's bij ontbinding en vereffening**

In deze paragraaf ga ik nader in op de risico's die verbonden zijn aan de ontbinding en vereffening, waaronder de aansprakelijkheid voor de bestuurder, aandeelhouder en/of de vereffenaar. Die aansprakelijkheden zijn echter niet de enige risico's. Hetgeen ik aan het begin van de vorige paragraaf over deze aansprakelijkheden heb geschreven, verdient enige nuance. Daar stelde ik dat de persoonlijke aansprakelijkheid voor de bestuurder, de aandeelhouder en/of de vereffenaar het grootste risico is dat aan de ontbinding en vereffening van een BV is verbonden. Het is echter zo dat de handelingen waarvoor een bestuurder en/of een aandeelhouder aansprakelijk worden gehouden, veelal (net) vóór die ontbinding en vereffening zijn verricht. Dit betekent niet dat er aan de ontbinding en vereffening zelf helemaal geen risico's zijn verbonden.

#### ***Het fiscale risico***

Onder gunstige omstandigheden leidt het beëindigen van een vennootschap of een persoonlijke BV vóór of na ontbinding tot een uitkering aan de aandeelhouder of een andere begunstigde. Met een dergelijke uitkering kunnen grote bedragen gemoeid zijn. Het eerste risico dat om die reden niet onvermeld mag blijven is het fiscale risico dat aan een dergelijke uitkering is verbonden. Er moet, bij voorkeur van tevoren, goed worden nagedacht over hoe een dergelijke uitkering in fiscaal opzicht het best kan worden vormgegeven.

#### ***Het risico dat voor ú toch zeker niet zal gelden!***

Het principe van ontbinding en vereffening lijkt in de kern zeer eenvoudig. De AVA neemt het ontbindingsbesluit, er wordt (indien nodig) een vereffenaar aangesteld, het vermogen wordt vereffend, de schuldeisers worden voldaan en tot slot wordt het overschot uitgekeerd aan hen die daartoe gerechtigd zijn. Toch blijkt dit vrij eenvoudige principe in de praktijk niet zelden problemen op te leveren. Een voorbeeld daarvan is een pand dat na ontbinding en vereffening nog op naam van de BV blijkt te staan.

Mocht u dit om een of andere reden toch overkomen – u zou de eerste noch de laatste zijn – dan is er geen reden tot paniek. Strikt genomen is de BV opgehouden te bestaan op het moment dat de vereffening is afgerond. Als er nadien onverhoopt nog een bate blijkt te zijn, kan de vereffening op die grond worden heropend. Daarmee herleeft de BV voor zover noodzakelijk voor het afwickelen van de heropende vereffening. Een dergelijke situatie kan en moet bij voorkeur worden voorkomen door goed in kaart te brengen welke activa er op de balans staan en hoe daarmee moet worden omgegaan. Het is immers niet ondenkbaar dat de vereffenaar wordt aangesproken voor eventueel uit de vertraagde vereffening voortvloeiende schade van schuldeisers.

### ***De persoonlijke aansprakelijkheid***

#### ***Risico's voor bestuurders en aandeelhouders***

Als de vennootschap op reguliere wijze en zonder problemen wordt ontbonden en vereffend, dan zijn er óf geen crediteuren, óf zij worden allemaal keurig voldaan. Zijn er immers wel crediteuren en worden zij niet (geheel) voldaan, dan is er mogelijk een grond om het faillissement van de BV aan te vragen. Een uitzondering op die regel van faillissement is de turboliquidatie. In geval van turboliquidatie kunnen er ook schuldeisers zijn die niet worden voldaan. Er zijn immers geen baten. Het aanvragen van een faillissement zou dan zijn doel voorbijschieten. De schulden lopen in een faillissement alleen maar op terwijl de baten nihil blijven. Let wel: een claim uit hoofde van bestuurders- of aandeelhoudersaansprakelijkheid kan een potentiële bate zijn. Op grond van die potentiële bate kan, ook na turboliquidatie, de vereffening worden heropend en het faillissement van de BV (alsnog) worden aangevraagd.

Bij de persoonlijke aansprakelijkstelling van zowel de bestuurder als de aandeelhouder ziet de aansprakelijkstelling veelal op de schade die een crediteur van de ontbonden en vereffende vennootschap heeft geleden doordat zijn vorderingen geheel of gedeeltelijk onbetaald zijn gebleven. Het onbetaald blijven van die vorderingen kan grofweg drie redenen hebben. De eerste mogelijke reden is dat het vermogen is weggesluisd. De tweede reden is dat er al enige tijd voor de ontbinding niet genoeg geld was om alle crediteuren te voldoen. De derde reden is dat de ontbinding en vereffening zelf leiden tot gebrek aan verhaal voor crediteuren.

In het eerste geval moet worden gedacht aan de situatie dat het vermogen van de BV voor de ontbinding wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders, aan andere gerechtigden, of slechts aan enkele crediteuren terwijl de (overige) crediteuren niet worden voldaan. Deze handelwijze is niet toelaatbaar omdat daarmee de crediteuren op onrechtmatige wijze worden benadeeld. Dit handelen is ook onrechtmatig indien deze uitkeringen plaatsvinden met als doel om alle baten te doen verdwijnen en zo een turboliquidatie mogelijk te maken terwijl de BV schuldeisers heeft.

De bestuurders en aandeelhouders zouden in een dergelijke situatie aansprakelijk kunnen zijn voor benadeling van de crediteuren. De AVA heeft immers een onrechtmatig dividendbesluit genomen en de bestuurder heeft aan dat besluit onrechtmatig zijn medewerking verleend. Beide partijen hadden moeten weten van het bestaan van de crediteuren. Zij hadden die crediteuren moeten voldoen alvorens aan zichzelf dividend uit te keren. Dit geldt zeker wanneer bestuurder en aandeelhouder feitelijk een en dezelfde persoon zijn zoals in vele kleinere concerns het geval is. Let wel: dit is strikt genomen geen risico dat is verbonden aan de ontbinding en vereffening. Het risico schuilt hier in handelingen voorafgaand daaraan.

In aansluiting op het voorgaande kan het wellicht ook onverstendig zijn als aandeelhouder de financieringsfaciliteit van een dochter op te zeggen. Dit met name net voordat deze dochter wordt ontbonden, terwijl duidelijk is dat daardoor de schuldeisers van de dochter zeer waarschijnlijk niet voldaan kunnen worden. Ook dit is met name problematisch indien er een en dezelfde persoon achter de concernstructuur schuilgaat en deze persoon feitelijk alle besluiten neemt. De aansprakelijkheid van de aandeelhouder kan in een dergelijk geval voortvloeien uit het niet in acht nemen van de zorgplicht jegens de crediteuren van de dochteronderneming.

In het tweede geval, waarin er al enige tijd vóór de ontbinding niet voldoende vermogen aanwezig was om alle crediteuren (geheel) te voldoen, geldt ook dat de aansprakelijkheid van de aandeelhouder en bestuurder eerder verbonden zijn aan het beleid voorafgaand aan de ontbinding en vereffening dan aan de ontbinding en vereffening zelf. Denk hierbij aan de situatie waarin een bedrijf in financieel zwaar weer verkeert en het duidelijk is of moet zijn dat het einde van de BV bijna in zicht is. Tegelijkertijd blijft de bestuurder verplichtingen aangaan in naam van de BV waarvan hij inziet of zou moeten inzien dat de BV ze mogelijk niet zal kunnen nakomen waardoor de crediteur schade zal lijden. Als de BV onder die omstandigheden plots wordt ontbonden en geen verhaal biedt voor de crediteuren, dan kan dit zowel binnen als buiten faillissement tot aansprakelijkheid van de bestuurder leiden.

Ook in dit geval zou de aandeelhouder aansprakelijk gehouden kunnen worden, zeker als blijkt dat deze aandeelhouder vanwege de concernstructuur feitelijk de zeggenschap uitoefent in de dochteronderneming. Deze aansprakelijkheidsvorm is een grijs gebied, maar aangenomen kan worden dat de moedermaatschappij binnen een klein concern waarin één bestuurder tevens aandeelhouder de uiteindelijke zeggenschap heeft een sterkere zorgplicht jegens de dochter en diens schuldeisers heeft vanwege die feitelijke zeggenschap.

In het derde geval vormt de ontbinding van de BV op zichzelf de handeling waardoor de crediteur wordt gefrustreerd in zijn verhaal. Denk hierbij aan de situatie waarin dochtervennootschap A een schuld aangaat, waarvoor dochtervennootschap B zich borg stelt vanwege de financieel slechte situatie van A. B weet dat haar borgstelling

essentieel is voor de beslissing van de crediteur om, ondanks de slechte financiële positie van A, toch een overeenkomst met A aan te gaan. In de situatie dat dochter A geen verhaal meer biedt (doordat A bijvoorbeeld failliet gaat) en dochter B kort daarna wordt ontbonden, kan deze ontbinding onrechtmatig zijn omdat de crediteur daarvoor wordt gefrustreerd in het verhalen van zijn vordering. Zeker in de situatie dat er achter deze holding in feite een en dezelfde persoon schuilgaat, kan hij als bestuurder en aandeelhouder aansprakelijk worden gehouden voor de schade die aan de crediteur wordt toegebracht. Dit was in grote lijnen wat er speelde in de casus bij Hof Arnhem-Leeuwarden, waarnaar ik in de inleiding verwees.

#### *Aansprakelijkheid van de vereffenaar*

De taak van de vereffenaar is het vereffenen van het vermogen van de BV. Hierbij heeft hij dezelfde bevoegdheden, plichten en aansprakelijkheid als de bestuurder. Vaak zal de bestuurder zelf de functie van vereffenaar bekleeden. Om die reden is het ook van groot belang dat de vereffenaar zich houdt aan de administratie- en jaarrekeningplichten. Deze plichten moeten vooral goed in het oog worden gehouden bij langdurige vereffeningen. Wordt aan deze plichten niet voldaan en volgt er uiteindelijk een faillissement, dan bestaat immers de kans dat het verzaken van die plicht tot aansprakelijkheid van de bestuurder(s) en/of de vereffenaar(s) leidt. Dit geldt voor de bestuurder met name indien die plichten al voor de ontbinding niet (goed) werden nageleefd.

Een ander punt van aandacht is dat de vereffening met een bepaalde mate van voortvarendheid moet worden opgepakt. Ook al verbindt de wet geen termijn aan de vereffeningsperiode, het kan niet zo zijn dat schuldeisers onnodig lang in het ongewisse worden gelaten. Ook is de vereffenaar gehouden om het faillissement van de BV aan te vragen indien blijkt dat de schulden de baten vermoedelijk zullen overtreffen. Gebeurt dit onterecht niet, of te laat, dan kan de vereffenaar aansprakelijk gehouden worden voor de schade die uit zijn onjuist handelen voortvloeit. Dit uiteraard met de ondergrens van het voldoen-de ernstig verwijt dat hem te dien aanzien moet kunnen worden gemaakt om tot aansprakelijkheid te komen.

De vereffenaar moet ook zeker niet nalaten de voor de bestuurder geldende zorgplicht jegens de crediteuren na te leven. De vereffenaar mag niets doen dat het verhaal van de crediteuren bemoeilijkt of onmogelijk maakt. Hij zal het vermogen moeten vereffenen en het saldo in de eerste plaats aan de crediteuren laten toekomen. Kan hij de crediteuren niet of niet geheel voldoen, dan is het aan hem om het faillissement aan te vragen. Dit tenzij alle bekende crediteuren instemmen met voortzetting van de vereffening buiten faillissement. Naar mijn idee creëert het handelen in strijd met deze zorgplicht het grootste risico voor de vereffenaar, gelet op de rechtspraak.

#### **Conclusie**

Hoewel ik in het voorgaande enkele doemscenario's heb geschetst, moet de conclusie naar mijn idee vooral zijn

dat het wel meevalt met de risico's die zijn verbonden aan de ontbinding en de (turbo)liquidatie van een BV. Dit onder de voorwaarde dat de zorgplicht(en) jegens de schuldeisers in acht word(t)(en) genomen. Gebeurt dit niet, dan kan dat vervelende consequenties hebben voor de bestuurder(s), de aandeelhouder(s) en/of de vereffenaar(s).

Wat ik in elk geval met klem afraad is om, zonder juridisch advies in te winnen, vóór ontbinding:

1. vermogen aan de BV te onttrekken;
2. in een financieel ongezonde situatie en eventueel met ontbinding in zicht verplichtingen aan te blijven gaan;
3. financieringsfaciliteiten stop te zetten; of
4. crediteuren een vorm van zekerheid te ontnemen door de ontbinding.

Indien u als bestuurder of anderszins de taak van vereffenaar krijgt toebedeeld, zorg dan voor een vlotte, correcte en volledige vereffening. Houd daarbij zeker de belangen van de crediteuren in het oog en vergeet niet dat u in beginsel gehouden bent om de administratie bij te houden en de jaarrekeningenplichten van de BV na te leven. Mocht het aanvragen van het faillissement van de BV alsnog nodig blijken te zijn, laat dit dan vooral niet na.

Tot slot wil ik meegeven dat het onnodig is om uw handelen te laten leiden door angst voor persoonlijke aansprakelijkheid. Het ondernemingsrecht kent de verhoogde aansprakelijkheidsdrempel in de vorm van het voldoende ernstig verwijt niet voor niets. Er is niemand gebaat bij bange ondernemers die worden afgeschrikt door mogelijke persoonlijke aansprakelijkheid. Mocht u twijfelen over het traject van ontbinding en vereffening of de handelingen die daaraan voorafgaan, win dan deskundig advies in. Voorkomen is in dit geval zeker beter (en goedkoper) dan genezen.

Informatie: [b.jacobs@dirkzwager.nl](mailto:b.jacobs@dirkzwager.nl)